

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Міжнародний бізнес»

Ступінь освіти	бакалавр
Спеціальність	073 Менеджмент
Освітня програма	Менеджмент
Тривалість викладання	8-й семестр, 15 чверть
Кількість кредитів	4 кредити ЄКТС (120 годин)
Заняття:	
Лекції	2 години на тиждень
Практичні	2 години на тиждень
Мова викладання	українська

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»:

<https://do.nmu.org.ua/enrol/index.php?id=3758>

Викладач:

Дубей Юлія Володимирівна

доцент, доктор екон. наук, професор кафедри менеджменту

<https://is.gd/kVxXuP>

E-mail:

dubiei.yu.v@nmu.one

1. Анотація до курсу

Дисципліна «Міжнародний бізнес» є підґрунтям для формування бази теоретичних знань і професійних навичок майбутніх фахівців у сфері менеджменту. Вона передбачає вивчення питань щодо розуміння системи теоретичних і прикладних знань соціально-економічної природи й закономірностей розвитку міжнародного бізнесу, стратегії й тактики суб'єктів бізнесу у міжнародному економічному середовищі; формування навичок оцінки ефективності діяльності компаній на міжнародних ринках.

2. Мета та завдання курсу

Метою викладення дисципліни «Міжнародний бізнес» є формування компетентностей щодо розуміння основ функціонування сучасного міжнародного бізнесу, особливостей його міжнародного середовища та розробки стратегій проникнення на зарубіжні ринки.

Завдання курсу:

- набуття теоретичних знань щодо напрямів розвитку, стратегії і структури міжнародного бізнесу;
- формування умінь і навичок аналізу чинників внутрішнього та зовнішнього середовища міжнародних компаній, застосування методів побудови та оцінки їх бізнес-моделей.

3. Результати навчання:

Дисциплінарні результати навчання:

- володіти відповідними поняттями, категоріями, методами та інструментами міжнародного бізнесу;
- застосовувати сучасні методи та інструменти організації та ведення міжнародного бізнесу;
- визначати макро- і мікрочинники мотивації виходу організацій на зарубіжні ринки та обирати найбільш оптимальний спосіб виходу на зарубіжний ринок;
- аналізувати стан міжнародного бізнесу для прийняття відповідних управлінських рішень;
- використовувати отримані знання про функціонування міжнародного бізнесу стосовно особливостей ведення бізнесу та його державного регулювання в різних країнах.

4. Структура курсу

Види та тематика навчальних занять	Внесок в загальну оцінку. %
Лекційні заняття	75
ТЕМА 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРИКЛАДНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ	15
1.1 Основні поняття та форми міжнародного бізнесу	
1.2 Теорія діяльності компанії	
1.3 Промислова політика: драйвер розвитку європейського бізнесу	
1.4 Особливості організації бізнесу в Азії та США	
ТЕМА 2. СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ	7
2.1 Еталонні стратегії розвитку міжнародного бізнесу	
2.2 Корпоративні стратегії	
ТЕМА 3. ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ ТА ТЕХНОЛОГІЧНА ПОЛІТИКА МІЖНАРОДНИХ КОМПАНІЙ	10
3.1 Види організаційних структур у міжнародному бізнесі	
3.2 Системи контролю і стимули в міжнародних компаніях	
3.3 Поняття та завдання технологічної політики	
ТЕМА 4. ТРАНСПОРТНІ КОРИДОРИ. ЛОГІСТИКА МІЖНАРОДНИХ КОМПАНІЙ	7
4.1 Транспортні коридори та їх елементи	

Види та тематика навчальних занять	Внесок в загальну оцінку. %
4.2 Міжнародні транспортні операції як об'єкт логістичного управління компанії	
ТЕМА 5. СИСТЕМИ ПОКАЗНИКІВ ОЦІНКИ ДІЯЛЬНОСТІ МІЖНАРОДНИХ КОМПАНІЙ ТА МЕТОДИ ЇХ АНАЛІЗУ	
5.1 Підходи до оцінки ефективності діяльності міжнародних компаній	20
5.2 Дослідження внутрішніх і зовнішніх факторів	
5.3 Методи стратегічного та оперативного аналізу	
5.4 Методи дослідження бізнес-культур	
ТЕМА 6. БІЗНЕС-МОДЕЛІ У МІЖНАРОДНОМУ БІЗНЕСІ	
6.1 Поняття та класифікація бізнес-моделей	10
6.2 Підходи до розроблення бізнес-моделей міжнародних компаній	
6.3 Бізнес-процеси в моделі діяльності міжнародних компаній	
ТЕМА 7. ОРГАНІЗАЦІЙНА КУЛЬТУРА ТА КОМУНІКАЦІЇ МІЖНАРОДНИХ КОМПАНІЙ	
7.1 Поняття і типи організаційних культур міжнародних компаній	6
7.2 Культурна специфіка організації комунікацій міжнародних компаній	
Практичні заняття	55
1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРИКЛАДНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ	5
2. СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ	5
3. ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ ТА ТЕХНОЛОГІЧНА ПОЛІТИКА МІЖНАРОДНИХ КОМПАНІЙ	5
4. ТРАНСПОРТНІ КОРИДОРИ. ЛОГІСТИКА МІЖНАРОДНИХ КОМПАНІЙ	5
5. СИСТЕМИ ПОКАЗНИКІВ ОЦІНКИ ДІЯЛЬНОСТІ МІЖНАРОДНИХ КОМПАНІЙ ТА МЕТОДИ ЇХ АНАЛІЗУ	10
6. БІЗНЕС-МОДЕЛІ У МІЖНАРОДНОМУ БІЗНЕСІ	10
7. ОРГАНІЗАЦІЙНА КУЛЬТУРА ТА КОМУНІКАЦІЇ МІЖНАРОДНИХ КОМПАНІЙ	5
Загальна кількість	120

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення*

Активованій акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one) на Офіс365, використання дистанційної платформи (<https://do.nmu.org.ua/>).

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно

74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

Загальні критерії досягнення результатів навчання відповідають описам 6-го кваліфікаційного рівня НРК.

6.2. Засоби та процедури

Здобувач вищої освіти може отримати підсумкову оцінку з дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з виконання контрольної роботи, участі в практичних заняттях та виконання самостійного завдання складатиме не менше 60 балів.

Поточна успішність складається з успішності за 8 (вісім) практичних завдань по 5 балів (40 балів), оцінки самостійної роботи – виконання самостійного завдання (10 балів), оцінки лекційного матеріалу у вигляді 10 тестових питань по 5 балів (50 балів). Максимально за поточною успішністю здобувач може отримати 100 балів.

Підсумкове оцінювання	Підсумковий контроль за дисципліною (залік) відбувається шляхом надання відповідей на питання у формі тестових запитань (15 тестів по 5 балів). Також передбачено виконання індивідуального завдання (25 балів). Максимальна кількість балів, яка може бути отримана за результатами заліку – 100 балів.
Практичні заняття	Демонстрація та обговорення презентацій; дебати та дискусії, де відпрацьовуються навички лідерства. 8 практичних занять по 5 балів. Максимально оцінюється в 40 балів
Індивідуальна самостійна робота	Виконання індивідуального самостійного завдання. Максимально оцінюється в 10 балів
Лекційні заняття	Лекційна контрольна робота максимально оцінюється у 50 балів та передбачає надання відповідей на 10 тестових питань по 5 балів кожне.

6.3. Критерії

6.3.1. Критерії оцінювання *практичного заняття*: за обговорення питань та участь у дискусії максимально можна отримати 5 балів за одне практичне заняття:

- 5 балів: активна участь у дебатах, дискусії (виступи, коментарі, активне слухання), володіння навчальним матеріалом, наведення аргументованих відповідей із посиланням на джерела;

- 4 бали: активна участь у дебатах, дискусії (виступи, коментарі, активне слухання), володіння навчальним матеріалом з незначними помилками за сутністю обговорюваних питань;

- 3 бали: активна участь у дискусії (виступи, коментарі, активне слухання) без достатнього володіння навчальним матеріалом, що має стосунок до теми обговорення;

- 2 бали: залучення до дискусії викладачем, неуважність, відсутність

достатніх знань про предмет обговорення;

- 1 бал: небажання брати участь в дискусії, відсутність достатніх знань про предмет обговорення, але слухання дебатів та дискусії.

6.3.2. Критерії оцінювання *самостійного завдання*.

За виконання самостійного завдання максимально можна отримати 10 балів:

- 9-10 балів: володіння навчальним матеріалом, правильність поданої інформації, логічність, послідовність, враховані відповіді на всі підпункти, наведення аргументованих висновків;

- 7-8 балів: володіння навчальним матеріалом з незначними помилками, незначні помилки в логічній побудові інформації, враховані відповіді на всі підпункти, наведення аргументованих висновків;

- 5-6 балів: не достатнє володіння навчальним матеріалом, незначні помилки в наведеній інформації, враховані відповіді не на всі підпункти, висновки аргументовано;

- 3-4 балів: не достатнє володіння навчальним матеріалом, грубі помилки в побудові інформації, висновки не аргументовано, враховані відповіді не на всі підпункти

- 1-2 бали: відсутність достатніх знань про всі підпункти завдання, грубі помилки в побудові інформації, враховані відповіді не на всі підпункти, висновки не аргументовано.

6.3.3. Критерії *підсумкового* оцінювання

Підсумкове оцінювання передбачає надання відповідей на тестові запитання та виконання індивідуального завдання. Максимальна кількість балів, яка може бути отримана – **100** балів.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності. Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням "Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті "Дніпровська політехніка" <https://inlnk.ru/xvgyx>

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика. Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану корпоративну університетську пошту.

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту.

7.3. Політика щодо перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання підсумкового оцінювання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4 Політика щодо оскарження оцінювання. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може опротестувати виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

8. Рекомендовані джерела інформації

Базові:

1. Міжнародний бізнес: навчальний посібник / С. В. Тарасенко, Ю. М. Петрушенко. – Суми : Сумський державний університет, 2021. – 222 с.

2. Міжнародний бізнес: конспект лекцій у структурно-логічних схемах Ч. 1 / Кулініч О.А., Федоренко Н. М.; Харк. держ. університет харчування та торгівлі. – Х.: ХДУХТ, 2020. – 60 с.

3. Сазонець О.М. Управління міжнародним бізнесом: навчальний посібник. Рівне: НУВГП, 2019. 338 с.

4. Пилипенко Ю. І., Дубей Ю. В. Міжнародний бізнес у системі трансферу технологій. *Економічний вісник Дніпровської політехніки*. 2022. № 1 (77). С. 119–125. <https://doi.org/10.33271/ebdut/77.119>

5. Дубей, Ю. В., Усатенко А.В., Папіж, Ю. С., & Юденко, В. В. Роль Soft Skills у сучасному менеджменті: комплексний підхід до розвитку компетенцій. Актуальні питання економічних наук. 2025. 17. <https://doi.org/10.5281/zenodo.17541977>

6. Швець В.Я, Дубей Ю.В., Папіж Ю.С., Юденко В.В. Комплексний підхід до розвитку компетенцій інноваційного лідерства через синергію особистого управління, креативності та стратегічного менеджменту. *Актуальні питання економічних наук*. 17, 2025. URL: <https://a-economics.com.ua/index.php/home/article/view/986>

7. Швець, В. Я., Дубей, Ю. В., Папіж, Ю. С., & Міро, І. М. (2025). М'які навички керівників як драйвер синергії креативності та ефективності стратегічного управління в епоху трансформацій. *Наукові записки Львівського університету бізнесу та права*, (47), 293-301. URL: <https://nzlubp.org.ua/index.php/journal/article/view/1880>

8. Бардась А.В., Дубей Ю.В., Папіж Ю.С. Стратегічний менеджмент корпорацій як суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності в умовах неопротекціонізму. *Економічний простір*. 208, 2025. URL: <https://economic-prostir.com.ua/wp-content/uploads/2026/01/208-175-181-bardas.pdf>

9. Заяць О. І., Гошпер В. В. Міжнародні бізнес-стратегії промислових підприємств. *Бізнес-навігатор*. 2021. № 6. С. 20–24. URL: http://business-navigator.ks.ua/journals/2021/67_2021/5.pdf.

10 Данько Т. В. Концептуальні засади розвитку теорії міжнародного бізнесу в умовах підвищення глобальної технологічної динамічності. *Проблеми економіки*. 2022. № 4. С. 201–213. URL: https://www.problecon.com/export_pdf/problems-of-economy-2022-4_0pages-201_213.pdf

11. Батченко Л. В., Бондар І. С., Русавська В. А. Бізнес-комунікації в міжнародному менеджменті: навч. посіб. Київ: Ліра-К, 2021. 304 с.

12. Alain Verbeke, I.H. Ian Lee. *International business strategy*. 3rd edition. 2021. 675 p.

13. John Wild, Kenneth Wild. *International business: the challenges of globalization*. 9th edition. 2021. 448 p.

Додаткові:

1. Міжнародний бізнес : підручник / [В. А. Вергун, О. А. Приятельчук, О. І. Ступницький] ; за наук. ред. В. А. Вергуна. Київ : ВАДЕКС, 2020. 602 с.

2. Карасьова Н. А. Міжнародний бізнес: практикум : спец. «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії», «Міжнародні економічні відносини». Київ : Ліра-К, 2020. 74 с.

3. Архієреєв С. Економіко-теоретичні основи посттрансформаційної реорієнтації міжнародного бізнесу. *Економічна теорія*. 2022. № 1. С. 45–70.

4. Кулініч О.А. Культурна адаптація молодих фахівців у міжнародному бізнесі./ *Value-based approach in education and challenges of European intergration process: Міжнар. наук.-практ. конф.* – Суми.: СДУ, 2020. – С. 74-76

5. Бестужева С. В. Концептуальні підходи до визначення сутності ділового спілкування у сфері міжнародного бізнесу: аналітичний аспект. *Бізнес-навігатор*. 2020. № 1. С. 7–11. URL: http://www.business-navigator.ks.ua/journals/2020/57_2020/3.pdf.

6. Боковець В. В., Корж Н. В., Давидюк Л. П. Крос-культурні аспекти поведінки у міжнародному бізнесі. *Інфраструктура ринку*. 2021. Вип. 53. С. 24–27. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2021/53_2021/7.pdf.

7. Найкращі менеджмент-ідеї від Harvard Business Review. 2019; Пер. з англ. К. Козачук. – К.: Вид.група КМ-БУКС, 2019. – 244 с.

8. Charles Hill. *Global business today*. 12th edition. 2022. 640 p.